

Typ testu

C	N	A	D
---	---	---	---

Písemná zkouška Český jazyk a literatura

Studijní program Učitelství českého jazyka pro 2. stupeň základní školy a střední školy
Navazující magisterské studium

2023

Zadání testu

Zadání neotvírejte, počkejte na pokyn!

ZÁZNAMOVÝ ARCH nepodepisujte, aby se zachovala anonymita uchazeče. Dejte pozor na poškození, výsledky jsou vyhodnocovány počítacem, v případě poškození (ohnutí, zmačkání záznamového archu) nemusí být čitelné a uchazeči nebudou přiděleny body za tuto část písemné zkoušky.

Na **záznamový arch** v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu (vlevo nahoře). Vybranou odpověď z nabídky označte křížkem, který nebude přesahovat okraje políčka. Pokud budete chtít vyznačenou odpověď změnit, je nutné zabarvit celé původní políčko a následně křížkem vyznačit novou odpověď. Návrat k původní odpovědi již není možný.

Po zahájení máte vymezen čas na vypracování písemné zkoušky z českého jazyka a literatury 40 minut. Postupujte u každé části písemné zkoušky dle instrukcí.

Dozor vám nesmí v průběhu písemné části odpovídat na otázky týkající se obsahu písemné zkoušky. Po ukončení časového limitu odložíte práci i psací potřeby a vyčkáte pokynů dozoru. Do odevzdání práce není dovoleno brát psací potřeby nebo záznamový arch do rukou.

V případě opisování, neuposlechnutí pokynů, rozhovoru s jinými uchazeči vás dozor napomene, po druhém napomenutí odevzdáte svoji práci, která nebude hodnocena, a přijímací řízení vám bude ukončeno. **Zákaz nežádoucí komunikace trvá i po dobu odevzdávání prací.** Po uplynutí časového limitu se dle pokynů dozoru dostavíte ke stolku s registrací, kde bude vašemu záznamovému archu přidělen nalepovací štítek s vaším identifikačním kódem.

Za všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů zodpovídá pouze uchazeč.

A) JAZYKOVÁ ČÁST (úlohy 1–8)

V každé testové úloze označte správnou odpověď. Každá testová úloha obsahuje pouze jednu správnou odpověď.

Maximálně lze získat 16 bodů, za každou správnou odpověď jsou 2 body. Za chybnou odpověď se body neodečítají.

Výsledky zaznamenávejte pouze do přiloženého záznamového archu.

B) LITERÁRNÍ ČÁST (úlohy 9–15)

V každé testové úloze označte správnou odpověď. Každá testová úloha obsahuje pouze jednu správnou odpověď.

Maximálně lze získat 14 bodů, za každou správnou odpověď jsou 2 body. Za chybnou odpověď se body neodečítají.

Výsledky zaznamenávejte pouze do přiloženého záznamového archu.

Na vypracování písemné zkoušky z českého jazyka a literatury máte celkem 40 minut.

1. Vyberte pravdivé tvrzení.

Součástí ortoepické normy se může stát taková výslovnostní varianta, která je:

- a) stylově a regionálně neutrální
- b) stylově neutrální
- c) regionálně neutrální
- d) běžně používaná rodilými mluvčími

2. Doplňte kodifikovaný přechodníkový tvar slovesa *uznávat* do preambule Listiny základních práv a svobod: *Federální shromáždění na základě návrhů České národní rady a Slovenské národní rady, _____ neporušitelnost přirozených práv člověka ...*

- a) *uznávaje*
- b) *uznávajíc*
- c) *uznavši*
- d) *uznávajíce*

3. Proč se v současné češtině prosazují (či již prosadily) tvary typu *Goetheho, Goethemu* na úkor tvarů typu *Goetha, Goethovi*?

- a) Uplatňuje se tu tendence k jazykové ekonomii.
- b) Uplatňuje se tu tendence k deflektivizaci.
- c) Uplatňuje se tu tendence k neměnné podobě základu při skloňování.
- d) Neuplatňuje se tu žádná tendence – jde o nevysvětlitelnou anomálii.

4. Vyberte pravdivé tvrzení.

Efekt nepřináší krátkodobé omezení příjmu potravy, nýbrž dlouhodobé dodržování vyváženého jídelníčku bohatého na bílkoviny.

- a) V příkladu jsou dvě věty.
- b) V příkladu je jedna věta se zmnoženým / několikanásobným podmětem.
- c) V příkladu je jeden doplněk.
- d) V příkladu jsou čtyři předměty.

5. Vyberte pravdivé tvrzení.

Jako nehrájící kapitán by se měl rozhodnout, kdo se zúčastní soustředění.

- a) V příkladu jsou tři věty.
- b) V příkladu jsou dva objekty vyjádřené zvratným zájmenem.
- c) V příkladu je jeden doplněk.
- d) V příkladu jsou dvě deagentní konstrukce.

6. Vyberte pravdivé tvrzení.

- a) Morfologická adaptace sloves se jen výjimečně realizuje pomocí sufiksu *-ova(t)*.
- b) Univerbizace je slovotvorný způsob, který je typický pro oficiální, veřejnou komunikaci.
- c) Substantivum *úrazovka* je univerbizát, protože vzniklo z ustálené pravidelné kolokace *úrazová nemocnice*.
- d) Pojmenování *ódéeska* bylo vytvořeno z iniciálové zkratky transflexí, tedy pomocí sufiksu *-k(a)*.

7. Vyberte pravdivé tvrzení.

- a) *Lovit v kalných vodách* není frazém, protože neobsahuje monokolokabilní prvek.
- b) Významy slovní formy *psaní* („dopis“ a „písemné zaznamenávání“) jsou dokladem částečné homonymie, protože neoznačují tutéž skutečnost.
- c) Jedním z prostředků vzniku polysémie slov je metafora, nikoli lexikalizovaná metonymie či apelativizace proprií.
- d) Ve větě *Po českých věznicích běhá mnoho justičních omyleů* je uplatněn metonymický přenos významu.

8. Vyberte pravdivé tvrzení.

Sborník *Spisovná čeština a jazyková kultura* (1932) obsahuje statě:

- a) Václava Ertla týkající se pojetí spisovnosti v *Příručním slovníku jazyka českého*.
- b) Jana Gebauera týkající se využití knihtisku pro rozvoj spisovné češtiny.
- c) Bohuslava Havránka týkající se mimo jiné funkcí spisovného jazyka.
- d) Viléma Mathesia týkající se vlivu purismu na konstituování spisovné češtiny v 17. století.

9. Které tvrzení o Jaroslavu Rudišovi není pravdivé?

- a) Jaroslav Rudiš je autorem komiksové trilogie *Alois Nebel*.
- b) Jeho kapela Kafka Band zhudebnila román Franze Kafky *Zámek* a *Amerika*.
- c) Podobně jako Emil Hakl využívá nespisovný jazyk v duchu hrabalovské tradice.
- d) Poslední dva romány vydal pouze v angličtině.
- e) Rudišova prvotina *Nebe pod Berlínem* tematizuje prolínání subkultur současného Berlína.

10. Vyberte, která z možností uvádí názvy v současnosti vycházejících literárních časopisů:

- a) A2; Česká literatura; Host; Ladění; Literární noviny; Psí víno; Tvar
- b) Host; Plav; Revolver Revue; Slovo a smysl; Souvislosti; Svět literatury; Tvar
- c) Analogon; Babylon; Český jazyk a literatura; Host; Kritický měsíčník; Revue Labyrint; Tvar
- d) Český jazyk a literatura; Iniciály; Listy; Literární noviny; Plav; Prostor; Slovo a smysl
- e) A2; Akord; Česká literatura; Host; Ikarie; Protimluv; Svět literatury

11. Které tvrzení o volném verši je mylné?

- a) volný verš potlačuje přízvukový rytmus
- b) volný verš se může rýmovat
- c) první básně ve volném verši vznikají po 2. světové válce
- d) volný verš může mít rozsah jediného slova i souvětí
- e) pracuje s proměnlivým počtem slabik a různou délkou samohlásek

12. Který z uvedených titulů českých literárních děl není metaforický?

- a) Torzo naděje
- b) Les v domě
- c) Džínový svět
- d) Povětroň
- e) Ódy a variace

13.

*Ani labuť, ani Lána
oblaky neoře;
léč to bílá kaple stojí
na vysoké hoře.*

*Na tu horu za svítání
dívka putovala
na práh klekla, ruce spjala,
hořce zaplakala.*

*Pro mne ach dívčina krásná
pro mne se nesouží,
dej jí panno, hvězdo čistá,
po kom ona touží.*

(Karel Hynek Mácha)

Máchova básně tématem i formálně naplňuje estetický rozměr:

- a) eposu
- b) ohlasové poezie
- c) kurtoazní lyriky
- d) poémy
- e) historické povídky psané ve verších

14. Který z následujících výroků platí?

- a) V důsledku toho, že Hitler prohlásil moderní umění za zvrhlé, bylo jeho vydávání v protektorátu Čechy a Morava zastaveno a znovu se obnovilo až po válce.
- b) Většina umělců se za války uchýlila do zahraničního exilu (jako například malíř Josef Šíma nebo dramatici Jiří Voskovec s Janem Werichem) a pokračovala ve své tvorbě v zahraničí.
- c) Po atentátu na zastupujícího říšského protektora v roce 1942 byla zakázána veřejná produkce literárních děl, která by nebyla simultánně tlumočena do němčiny; toto opatření mělo zabránit využívání alegorických textů k vyjádření odporu proti okupaci, jak k tomu došlo již dříve v případě sbírky Jana Zahradníčka *Korouhve* (1940).
- d) Vladislav Vančura reagoval na okupaci Československa prostřednictvím románu *Pole orná a válečná*, za který byl následně zatčen a stal se jednou z obětí nacistických represí během tzv. druhé heydrichiády.
- e) Výrazným protiválečným příspěvkem českých básníků se stalo pařížské vydání sborníku poezie *Hlasy domova* (1940, po válce vydáno pod názvem *Křik koruny české*), do něhož přispěli např. František Halas, Josef Palivec, Josef Hora, Rudolf Medek, Karel Toman, Vladimír Holan aj.

15. K tvůrcům avantgardního umění patří:

- a) Julius Fučík, Jakub Deml, Karel Čapek
- b) Karel Teige, Konstantin Biebl, Jaroslav Seifert
- c) Ferdinand Peroutka, Viktor Dyk, Marie Pujmanová
- d) Karel Klostermann, Franz Kafka, Hermann Ungar
- e) Stanislav Kostka Neumann, Ladislav Klíma, Josef Váchal

+ Záznamový arch V20R *tol. = 2 l.* +

Vzor písma

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 A B C D F H Z

Typ testu C N A D

ID

--	--	--	--	--	--	--

1	☒ B C D E	11	☒ B D E	21	☒ B C D E	31	☒ B C D E
2	☒ A C D E	12	A B C D ☒	22	A B C D E	32	A B C D E
3	A B ☒ D E	13	A ☒ C D E	23	A B C D E	33	A B C D E
4	A ☒ C D E	14	A B C D ☒	24	A B C D E	34	A B C D E
5	A B ☒ D E	15	A ☒ C D E	25	A B C D E	35	A B C D E
6	A B ☒ D E	16	A B C D E	26	A B C D E	36	A B C D E
7	A B C ☒ E	17	A B C D E	27	A B C D E	37	A B C D E
8	A B ☒ D E	18	A B C D E	28	A B C D E	38	A B C D E
9	A B C ☒ E	19	A B C D E	29	A B C D E	39	A B C D E
10	☒ A C D E	20	A B C D E	30	A B C D E	40	A B C D E

41	☒ A B C D E	51	☒ A B C D E	61	☒ A B C D E	71	☒ A B C D E
42	☒ A B C D E	52	☒ A B C D E	62	☒ A B C D E	72	☒ A B C D E
43	☒ A B C D E	53	☒ A B C D E	63	☒ A B C D E	73	☒ A B C D E
44	☒ A B C D E	54	☒ A B C D E	64	☒ A B C D E	74	☒ A B C D E
45	☒ A B C D E	55	☒ A B C D E	65	☒ A B C D E	75	☒ A B C D E
46	☒ A B C D E	56	☒ A B C D E	66	☒ A B C D E	76	☒ A B C D E
47	☒ A B C D E	57	☒ A B C D E	67	☒ A B C D E	77	☒ A B C D E
48	☒ A B C D E	58	☒ A B C D E	68	☒ A B C D E	78	☒ A B C D E
49	☒ A B C D E	59	☒ A B C D E	69	☒ A B C D E	79	☒ A B C D E
50	☒ A B C D E	60	☒ A B C D E	70	☒ A B C D E	80	☒ A B C D E

1. Toto je záznamový arch. Do příslušného orámovaného pole v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.

2. Správnou odpověď nebo odpovědi (dle zadání testu) označte křížkem tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.

A C D

3. Pokud se při vyplňování zmýlíte, vyplňte celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označte křížkem správnou odpověď. A C

4. Po vypršení časového limitu pro vypracování testu odevzdajte záznamový arch a zadání testu dozoru v posluchárně podle pokynů, které vám budou sděleny na počátku zkoušky.

5. Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.

